ادامه از صفحه اول

بررسی حقوقی رأی کودک‌آزاری ناظم مدرسه

درواقع مجازات صد ضربه شلاق یا برمی‌گردد به حدی که غیر عنف اکراه و شرایط عدم احصان یا... از آنجایی که در جرائم منافی‌عفت هرگونه تحقیق و بازجویی جهت کشف امور پنهان و مستور از انظار برابر ماده ۲۴۱ ممنوع است، بالطبع اطلاع‌رسانی آن هم باید با نوعی پنهان‌کاری همراه باشد. اما این پرونده و شرایط خاص حاکم بر آن و اینکه وقتی موضوع برملا شد، خانواده‌ها در بهت و حیرت فرورفتند و احساس درمعرض‌خطربودن اطفال ذهن جامعه را مشغول کرد و گسترش حساسیت به فضای مجازی، خود دلیل مهمی بر این واقعیت است که جامعه تشنه اطلاع‌رسانی دقیق است. پرسش این است که آیا درواقع جرمی به وقوع پیوسته؟ نگاه به صد ضربه شلاق در حکم صادره، انطباق موضوع را با یکی از سه موردی که در بالا ذکر کردم می‌رساند. اما دو سال تبعید و دو سال محرومیت، آن‌هم در مجازات‌های موضوع «حد»، اطلاع‌رسانی بیشتری را طلب می‌کند. سخن آخر اینکه، کاش مسئول دادگاه‌های کیفری استان تهران که از قضات فرهیخته کشور است، در اطلاع‌رسانی این پرونده حساسیت خانواده‌ها را در نظر می‌گرفت که در پی آن اطلاع‌رسانی مناسب‌تری صورت گیرد، تا از بار ابهامی قضیه بین خانواده‌ها با مدیریت خبررسانی و توضیح مجازات‌های تعیینی، کاسته شود.

اردوغان به‌دنبال بازسازی «کاریزما»

به نظر می‌رسد حزب متبوع اردوغان نمی‌تواند با حزب جمهوری‌خواه خلق- کمال قلیچداراوغلو- هم به یک ائتلاف برسد. این دو حزب همواره در یک رقابت جدی به‌سر می‌بردند. کمالیست‌های سکولار و اسلام‌گراها رقیب جدی یکدیگر هستند. آخرین ائتلافی که پیش‌روی حزب حاکم وجود دارد، یک ائتلاف ترکی- کردی است. ائتلاف بین احزاب دموکراتیک خلق‌ها و عدالت و توسعه، یکی دیگر از گزینه‌های حزب اسلام‌گرای عدالت و توسعه است. با توجه به سخنان «صلاح‌الدین دمیرتاش» رهبر حزب دموکراتیک خلق‌ها که پیش‌تر گفته بود ما به مردم خود قول داده‌ایم با حزب عدالت و توسعه ائتلاف نمی‌کنیم، احتمال تشکیل دولت ائتلافی ترکی- کردی هم تضعیف می‌شود؛ اما با توجه به اینکه هم ترک‌ها و هم کردها از سوی کمالیست‌ها آسیب دیده بودند و تبدیل به غیریت شده بودند، ممکن است در خلال مذاکرات، دولت ائتلافی ترکی- کردی تشکیل شود. به این ترتیب گزینه بعدی پیش‌روی ترکیه می‌تواند تشکیل دولت ائتلافی توسط سه حزب اقلیت جمهوری‌خواه خلق، حرکت ملی و دموکراتیک خلق‌ها باشد که اگر این اتفاق بیفتد، حزب عدالت و توسعه از حضور در دولت ائتلافی بازمی‌ماند. این احتمال نیز بسیار ضعیف به‌نظر می‌رسد. به‌این‌ترتیب تنها گزینه پیش‌روی حزب عدالت و توسعه برای تشکیل دولت، ائتلاف با حزب حرکت ملی یا سایر احزاب مستقل است. مسئله مهم در انتخابات پارلمانی در ترکیه این است: حزبی که اردوغان آن را پایه‌گذاری کرد، در چند سال گذشته بیش از سه‌میلیون رأی خود را از دست داد و آرای کردها که پیش ازاین به سبد این حزب ریخته می‌شد، این‌بار به سبد حزب نوپای دموکراتیک خلق‌ها ریخته شد. رکود اقتصادی، بی‌کاری، فساد مالی، نقض حقوق‌بشر و بازداشت گسترده اصحاب رسانه، همچنین مسائل منطقه‌ای و کم‌توجهی به مناطق شرق و جنوب‌شرقی ترکیه، ازجمله مسائلی است که در نتیجه انتخابات ترکیه مؤثر بوده است و حالا این رجب‌طیب اردوغان است که سعی می‌کند چهره کاریزماتیک خدشه‌دارشده خود در نظام سیاسی ترکیه را بازسازی کند.

بقایی و تئوری قدرت برای بقای ثروت

اما آنچه نکته اساسی‌تر است و می‌شود آن را به‌عنوان نوع نگاه دیگر مطرح کرد این است که در ایران راه رفت‌وبرگشت قدرت و ثروت مسیری متفاوت با دیگر جاهای دنیا طی می‌کند. به بیان ساده‌تر، این‌قدر که قدرت مجرای برخورداری از ثروت است، ثروت در معادلات قدرت نقش ندارد.

در کشورهای سرمایه‌داری ثروت می‌تواند به قدرت تبدیل و در بازتاب بیرونی آن سپس به تأسیس حزبی سیاسی منجر شود. ثروتی که منشأ اثرگذاری در بدنه دولت‌ها و سیاست است، آن‌هم به شکل کاملا روشن و شفاف. البته در جهان‌هایی که دموکراسی در آنها نهادینه شده. اما مسیر کسب و انباشت ثروت در ایران به برخورداری از قدرت منجر نمی‌شود و کاملا برعکس، همواره هستند کسانی که می‌کوشند به قدرت برسند و از بلندای نردبان قدرت به‌راحتی بتوانند از شاخه‌های این درخت، میوه‌های ثروت بچینند. شاید بی‌دلیل نباشد هرکسی که نسبتی با سیاست دارد، دغدغه‌اش بالارفتن از نردبان قدرت است. آن‌هم نه به عشق سیاست، بلکه به عشق رسیدن به ثروت و منتفع‌شدن از سفره‌های نفتی که در نهادهای دولتی پهن است. حالا حکایت بقایی، بقای همین سیاست است. سیاستِ از قدرت به ثروت رسیدن که دولت احمدی‌نژادِ مظهر و آینه تمام‌نمای آن بود.

جهانگیری در انتقاد از واگذاری‌های انجام‌شده در دولت قبل

۱۰۰ میلیارد دلار معلوم نیست کجاست

در دولت یازدهم نسبت به فروش نفت توسط افراد و نهادها مقاومت شده است

عکس: Reuters

شرق: معاون اول رئیس‌جمهور، دیروز برگی دیگر از عملکرد دولت قبل را رو کرد که طی آن معلوم شد، ۱۰۰ میلیارد دلار از محل واگذاری‌های انجام‌شده در دولت گذشته معلوم نیست کجاست و حتی مشخص نیست صرف چه اموری شده: «یکی از موارد اصل ۴۴، واگذاری‌ها بود که به آن شیوه فروخته و پولش را گرفتند و نمی‌دانیم چه شد؛ ۱۰۰ میلیارد دلار از مخابرات تا پالایشگاه‌ها و کارخانه‌ها و معادن مس فروخته شد.» البته اسحاق جهانگیری اظهار امیدواری کرد: «ان‌شاءالله همه آن در راه پیشرفت کشور خرج شده است».

جدای از این، جهانگیری که در مراسم آغاز عملیات اجرائی پالایشگاه‌های میعانات گازی سیراف، سخن می‌گفت، در پاسخ به منتقدان و در دفاع از زنگنه، وزیر نفت، برآمد و فروش نفت توسط افراد و نهادها را مربوط به دولت قبل دانست و گفت: هر نهاد، دستگاه و شخصی که نفت گرفته و فروخته و تا این لحظه هیچ‌کدام پولی بازنگردانده‌اند، مربوط به دوره گذشته است و در دولت یازدهم نسبت به فروش نفت توسط افراد و نهادها مقاومت شده است. در این دوره تأکید شده است فروش نفت تنها توسط شرکت ملی نفت انجام شود.

وی ادامه داد: یکی از اقدام‌های خوبی که وزارت نفت در این دوران انجام داده مربوط به مسئله فروش نفت و تمرکز آن در شرکت نفت بود؛ ما در این دوره به هیچ فرد و نهادی نفت برای فروش ندادیم. بعضی اوقات برخی دوستان طوری تعریف می‌کنند که گویی از وزیر نفت فعلی نفت گرفته و فروخته‌اند که این ناصحیح است.

رشد سرمایه‌گذاری و تولید

به گزارش ایرنا، جهانگیری در بخش دیگری از سخنان خود گفت: یکی از کارهای جدی که ما باید در دستور کار قرار دهیم، رشد سرمایه‌گذاری و تولید در کشور است؛ کشور بزرگی مثل ایران با جمعیتی بزرگ و موقعیت استراتژیکی ویژه می‌تواند یک پست مهم تولید صنعتی در منطقه باشد. مهم‌ترین شاخص و محور توسعه در ایران، بخش نفت و گاز است که به دلایل متفاوت می‌تواند با توسعه خود، اقتصاد کشور را متحول کند. معاون اول رئیس‌جمهوری خاطرنشان کرد: اگر از منابع حاصل از نفت و گاز به‌خوبی بهره‌برداری شود به تحولی جدی در کشور منجر خواهد شد؛ متأسفانه تجربه تاریخی ایران در استفاده از منابع نفت تجربه خوبی نیست. در دوران وفور منابع نفت، بدترین نوع سیاست‌گذاری انجام شد که به همین دلیل مردم از نعمت‌ها و مزایای آن برخوردار نشدند بلکه آثار سوء آن تا سال‌ها در زندگی مردم ماندگار شده است؛ بخشی به‌عنوان تورم، بخشی به‌عنوان زمین‌گیرشدن تولید و نهایتا زمین‌گیرکردن بخش خصوصی فعال کشور. با این حال، این ضعف درونی است که باید اصلاح شود و امیدوارم در دولت تدبیر و امید توانسته باشیم مدیریتی صحیح بر منابع نفتی محدود کشور انجام داده و به گونه‌ای عمل کرده باشیم که از این منابع محدود حداکثر استفاده را ببریم. جهانگیری به تفاوت منابع نفتی فعلی و گذشته اشاره کرد و گفت: در سال ۱۳۹۰ میزان درآمد نفت و گاز کشور حدود ۱۱۸ میلیارد دلار بود؛ این در حالی است که درآمد نفت و گاز کشور هم‌اکنون به کمتر از ۵۰ میلیارد دلار کاهش یافته است.

جهانگیری ادامه داد: در ۹ ماهه سال ۹۳ رشد سرمایه‌گذاری نسبت به ۹ ماهه سال ۹۲ حدود ۱۳،۸ درصد بوده است و این در حالی است که رشد سرمایه‌گذاری در ۹ ماهه سال ۹۲ نسبت به سال ۹۱ منهای ۱۱،۲ درصد بوده است؛ در بخش ماشین‌آلات نیز در ۹ ماهه سال ۹۳، ۱۱ درصد رشد داشتیم درحالی‌که در ۹ ماهه سال ۹۲، با منفی ۲۰ درصد مواجه بودیم. وی همچنین گفت: سیاست‌های دولت بر این اساس است که بخش خصوصی باید در بخش اقتصادی کشور ورود پیدا کند.

وی یادآور شد: ما با محدودیت منابع روبه‌رو هستیم، سیستم بانکی با مشکلات اساسی روبه‌رو است و فشار زیادی بر سیستم بانکی وجود دارد؛ با همه اینها فکر می‌کنیم ظرفیت درونی کشور ظرفیت خوبی است. معاون اول رئیس‌جمهوری خاطرنشان کرد: رهبر معظم انقلاب سیاست دقیقی به‌عنوان اقتصاد مقاومتی مطرح کردند؛ بعضی‌ها سعی می‌کنند سطح اقتصاد مقاومتی را خیلی پایین بیاورند و براساس فهم و برداشت پایین خود دولت را متهم به این کنند که به‌دنبال اقتصاد مقاومتی نیست؛ وقتی از آنها سؤال می‌شود اقتصاد مقاومتی‌ای که شما می‌فهمید، چیست توضیحاتی که می‌دهند گویای یک اقتصاد سنتی و قدیمی، در حد اقتصاد یک روستاست.

۲۰۰ میلیارد دلار حجم تجارت داخلی

جهانگیری گفت: این در حالی است که اقتصاد امروز ایران اقتصادی بزرگ است و در سطح ۳۰ اقتصاد اول دنیا قرار دارد که حجم تجارت داخلی آن در شرایط تحریم ۱۸۰ تا ۲۰۰ میلیارد دلار است.

وی تأکید کرد: اقتصاد مقاومتی از نظر ما در همان دو جمله رهبر معظم انقلاب، یعنی اتکا به ظرفیت‌های داخلی و نگاه به بیرون از کشور است.

معاون اول رئیس‌جمهوری یادآور شد: یکی از نمونه‌های اقتصاد مقاومتی در وزارت نفت، طرح فراگیر پالایشی سیراف است که چندین شاخص مهم اقتصاد مقاومتی در آن وجود دارد؛ نخست اینکه از خام‌فروشی جلوگیری کنیم؛ ما می‌توانیم میعانات گازی را صادر کنیم، اما با این طرح‌های پالایشی، میعانات گازی به یک مرحله ارزش افزوده بالاتر تبدیل می‌شود. مطلب دیگری که در اقتصاد مقاومتی مطرح بود مشارکت آحاد مردم در اقتصاد مقاومتی است که در این طرح به این موضوع توجه شده است. معاون اول رئیس‌جمهوری خاطرنشان کرد: بند الف اصل ۴۴ قانون اساسی این بود که بخش خصوصی کار اقتصادی کند که نخستین بار حداقل در بخش نفت و گاز طرح پالایشی سیراف در دستور کار قرار گرفت و تدبیری اندیشیده شده که بخش خصوصی در یک مجموعه سرمایه‌گذاری کند و آحاد مردم در آن مشارکت داشته باشند. جهانگیری در بخش دیگری از سخنان خود گفت: وزارت نفت باید به مردم توضیح دهد که در سال گذشته چه میزان به تولید گاز کشور اضافه شده است، در چه بخش‌هایی از مازوت استفاده می‌شده که از آن جلوگیری شده و چه طرح‌های زیست‌محیطی در این مدت انجام شده و حتما این هشت پالایشگاه هم از نظر مسائل زیست‌محیطی طرح‌های خود را آماده خواهند کرد.

وی همچنین اظهار کرد: وزارت نفت از نظر مسائل مالی در شرایطی دشوار قرار گرفته است؛ برخی سوءمدیریت‌ها و کارهای ناصحیح، وزارت نفت را در مقطع فعلی برای تکمیل طرح‌ها و تأمین منابع مالی با محدودیت‌های جدی روبه‌رو کرده است.

> **متأسفانه تجربه تاریخی ایران در استفاده از منابع نفت تجربه خوبی نیست. در دوران وفور منابع نفت بدترین نوع سیاست‌گذاری انجام شد که به همین دلیل مردم از نعمت‌ها و مزایای آن برخوردار نشدند بلکه آثار سوء آن تا سال‌ها در زندگی مردم ماندگار شده است**

فراخوان برای اختصاص خوراک

بیژن نامدار زنگنه در این مراسم گفت: با راه‌اندازی همه فازهای پارس جنوبی روزانه یک میلیون بشکه میعانات گازی در کشور تولید خواهد شد.

وی افزود: با اجرای طرح پالایشی سیراف با مصرف ۴۸۰ هزار بشکه میعانات گازی در روز، پالایشگاه ستاره خلیج فارس با مصرف ۳۶۰ هزار بشکه و پتروشیمی بروزیه با مصرف ۱۲۰ هزار بشکه، دیگر میعانات گازی به خارج از کشور صادر نخواهد شد. وزیر نفت با تشریح فرایند انتخاب پیمانکاران این پروژه، گفت: برای اولین بار در کشور تصمیم گرفتیم از طریق اعلام فراخوان، اختصاص خوراک را انجام دهیم که پس از این فراخوان ۵۰ شرکت درخواست خود را مطرح کردند که سابقه، توان مدیریت و مالی آنها مورد بررسی قرار گرفت. در نهایت هشت شرکت مورد تأیید قرار گرفتند که پنج شرکت خصوصی و سه شرکت خصولتی هستند.

زنگنه اضافه کرد: قرار است ۳۰ تا ۳۵ درصد از سهام این پالایشگاه‌ها از طریق بورس به سرمایه‌گذاران خرد اختصاص پیدا کند که در صورت تخطی سرمایه‌گذاران از این تصمیم میزان خوراک آنها را کاهش خواهیم داد. وزیر نفت با بیان اینکه برای بهره‌وری بیشتر حجم این پالایشگاه‌ها را به‌صورت متوسط و متعارف در نظر گرفتیم، اضافه کرد: براساس طرح اولیه، پیشنهادی برای نوع محصولات تولیدی در نظر گرفته شده که البته اجباری در آن وجود ندارد. زنگنه اظهار کرد: براساس پیشنهاد اولیه روزانه ۱۴۸ هزار بشکه گازوئیل، ۲۵ هزار بشکه گاز مایع، ۱۳۲ هزار بشکه نفتای سبک و ۱۴۴ هزار بشکه نفتای سنگین تولید خواهد شد. با بهره‌برداری از پالایشگاه‌های سیراف در اواخر سال ۹۶، یا اوایل سال ۹۷ مشکلی در فروش تولیدات آنها در بازار نخواهیم داشت. وزیر نفت با بیان اینکه طرح پالایشی سیراف نماد بلوغ و خودباوری بخش خصوصی است، گفت: از آنجا که سیاست دولت جلوگیری از خام‌فروشی است، بر این اساس آماده‌ایم به پالایشگاه‌های نفت که نسبت به پالایشگاه‌های میعانات گازی سوددهی پایین‌تری دارند نیز تسهیلات ارائه کنیم. وی اضافه کرد: در طرح پالایشی سیراف اختصاص خوراک را براساس اعلام فراخوان دادیم و در نظر داریم این سیاست را در بخش پتروشیمی نیز ادامه دهیم تا مانند شرایط فعلی نشود که خوراک را گرفته‌اند و انحصار ایجاد کرده‌اند.

سیاست وزارت نفت جلوگیری از خام‌فروشی

وزیر نفت با بیان اینکه سیاست وزارت نفت جلوگیری از خام‌فروشی نفت و میعانات گازی است، گفت: با بهره‌برداری از طرح‌های پالایشی سیراف و سایر پالایشگاه‌های استفاده‌کننده از خوراک میعانات گازی، خام فروشی میعانات به اتمام رسیده و همه این تولیدات به پروژه‌های داخلی اختصاص می‌یابد.

وقتی قاچاق و فرار مالیاتی دست‌به‌دست هم می‌دهند

۱۳۸ هزار میلیارد تومان زیان سالانه دولت

شرق: دولت‌ها در اقتصادهای وابسته به نفت همواره چشمشان به پولی‌هایی است که از فروش طلای سیاه حاصل می‌شود. تا زمانی هم که نفت هست، دولت‌ها زحمت کسب درآمد از مالیات را به خود نمی‌دهند؛ درحالی‌که عمده درآمد دولت‌ها در کشورهای توسعه‌یافته از مالیات است. در ایران با اینکه کشوری نفت‌خیز است، علاوه بر اینکه دولت‌ها مقدار قابل‌توجهی از درآمدهای مالیاتی را ازدست می‌دهند، بلکه قاچاق قابل‌توجه کالا سالانه ضرر هنگفتی را به دولت‌ها وارد می‌کند. حسین وکیلی، معاون سازمان امور مالیاتی کشور در گفت‌وگوی ویژه خبری، فرار مالیاتی در کشور را سالانه رقمی بین ۱۲۰ تا ۱۳۰ هزار میلیارد تومان عنوان و نبود اطلاعات کامل را ازجمله مشکلات سازمان امور مالیاتی کشور برای جلوگیری از فرار مالیاتی اعلام کرد و گفت: دریافت اطلاعات جامع نیازمند قانون است. در اوایل خردادماه سال جاری، علیرضا جمشیدی، رئیس سازمان تعزیرات حکومتی کشور با ویرانگردانستن پدیده قاچاق کالا و ارز در کشور، حجم قاچاق کالا را بیش از ۲۵ میلیارد دلار برآورد کرده است. براساس گفته‌های جمشیدی، حجم سالانه قاچاق کالا با دلار سه‌هزار و ۳۰۰تومانی، معادل ۸۲ هزار میلیارد تومان می‌شود. اگر ۲۵ میلیارد دلار کالای قاچاق از مبادی رسمی وارد کشور می‌شود، گمرک به‌طور میانگین ۱۰ درصد سود از ورودی کالاها نصیب دولت می‌کرد که معادل هشت هزار میلیارد تومان می‌شود. این رقم به اضافه فرار مالیاتی ۱۳۰ هزار میلیارد تومانی، حدود ۱۳۸ هزار میلیارد تومان می‌شود که هر سال از جیب دولت خارج می‌شود.

امکان تأمین بودجه جاری دولت از مالیات

هادی حق‌شناس، کارشناس

قاچاق کالا و فرار مالیاتی، دو مشکل عمده‌ای است که نظام اقتصادی ایران با آن سروکار دارد. طبق آمارها، مبلغ قاچاق کالا و ارز حداقل ۲۵ میلیارد دلار اعلام می‌شود که اگر به صورت رسمی و با عبور از گمرک وارد و خارج شود، مبلغی در حدود دومیلیارد دلار درآمد گمرکی یا حقوق و سود بازرگانی نصیب دولت می‌کند. مجموع این مبلغ با مبلغ فرار مالیاتی، مطمئنا بودجه جاری دولت را پوشش می‌دهد.

به‌این‌دلیل که یک نظام مالیاتی کارآمد در اقتصاد ایران وجود ندارد، هزینه جاری دولت از محل فروش نفت تأمین می‌شود، در صورتی‌که همین روال ادامه پیدا کند، درآمدهای نفتی کاملا باید صرف هزینه‌های جاری دولت‌ها شود و منابعی برای اختصاص به بودجه عمرانی باقی نمی‌ماند. بدهی دولت به صندوق‌های بازنشستگی نیز قابل‌تأمل است که در کنار هزینه‌های جاری، دولت‌های آینده را وادار می‌کند منابع خود را صرف پرداخت حقوق کارمندان فعلی و بازنشستگان کنند.

در کشورهای توسعه‌یافته این مشکل با یک نظام مالیاتی کارآمد حل شده است و در این کشورها فرار مالیاتی یکی از بزرگ‌ترین جرم‌ها محسوب می‌شود و این کشورها با اجرای سیستم‌های مالیاتی نه‌تنها هزینه‌های جاری خود را پوشش داده‌اند بلکه منابع لازم برای طرح‌های عمرانی و توسعه زیرساخت‌ها را نیز ایجاد کرده‌اند. نکته قابل‌توجه این است که مالیات صرفا دریافت مبالغی از بنگاه‌های اقتصادی برای جبران هزینه‌ها نیست بلکه ابزاری کارآمد برای تنظیم سیاست‌های پولی و مالی نیز محسوب می‌شود. دولت‌ها با این ابزار می‌توانند با تخفیف مالیاتی یا افزایش آن، به فعالان اقتصادی علامت بدهند که چه چیزهایی اولویت تولید دارد و موردنیاز است و چه چیزهایی نباید تولید شود. ازاین‌رو کارکرد مالیات صرفا درآمد- هزینه نیست بلکه ابزار اجرای سیاست‌های کلان است.

جلوگیری از فرار مالیاتی، وابسته به شفافیت اقتصادی و کارکرد نظام مالیاتی است. در ایران ثبت و ضبط‌نکردن اغلب معاملاتی که انجام می‌شود، برای معامله‌گر مشکلی ایجاد نمی‌کند. در برخی حوزه‌ها اظهارنکردن قیمت واقعی مورد معامله نیز ایراد اساسی ایجاد نمی‌کند، در جابه‌جایی منابع پولی و همچنین مالیات بر مجموع درآمد نیز ناکارآمدی‌هایی وجود دارد.

در مورد قاچاق، باید کالاهای قانونی از کد رهگیری برخوردار باشند و دولت با نظارت دقیق و مستمر و برخورد با متخلفان و فروشندگان کالای قاچاق، هزینه فروش و استفاده از کالای قاچاق را افزایش دهد تا هم از تولید داخل و واردات قانونی دفاع شود و هم قاچاق برای افراد به‌صرفه و اقتصادی نباشد.

ناتوانی در محاسبه درآمد

مهدی تقوی، اقتصاددان

وصول درآمدهای مالیاتی به دولت کمک می‌کند وابستگی خود را به درآمدهای نفتی کاهش دهد و کمتر با کسری بودجه مواجه شود. اغلب دولت‌ها برای تأمین بودجه موردنیاز خود به درآمدهای مالیاتی اتکا دارند و به‌همین‌دلیل در جایگاه پاسخ‌گویی و ارائه خدمات مناسب به مردم بیشتر احساس مسئولیت می‌کنند، اما دولت‌ها در کشور ما وابسته به درآمد نفت هستند و ازاین‌رو بودجه آنها با افت‌وخیز قیمت نفت دچار چالش می‌شود. دولتی که نتواند مالیات را وصول کند، برای تأمین بودجه خود یا دست‌به‌دامان منابع طبیعی و نفت است یا به درآمدهای استقراضی روی می‌آورد و به انتشار اوراق قرضه می‌پردازد. اگر باز کسری بودجه مرتفع نشود، احتمالا به درآمد پولی و پدیده موسوم‌به چاپ پول توسط بانک مرکزی متوسل می‌شود که خطرناک‌ترین شیوه تأمین درآمد است و مستقیما آثار تورمی شدیدی را به‌دنبال دارد. درحالی‌که، گرفتن مالیات به‌دلیل گرفتن پول از جامعه و کاهش‌دادن قدرت خرید افراد، تورم‌زا نیست. برای وصول مالیات و جلوگیری از فرار مالیاتی، به سیستم‌های مکانیزه محاسبه درآمد نیاز است. در شرایط فعلی، از ۴۰ درصد اقتصاد مالیات گرفته نمی‌شود، ۲۰ درصد هم فرار مالیاتی داریم و تنها از ۴۰ درصد باقی‌مانده، مالیات دریافت می‌کنیم، البته در همه‌جای دنیا فرار مالیاتی وجود دارد، چون کسب‌وکارهایی که قابل شناسایی نیستند و اطلاعات مشخصی ندارند مالیات نمی‌دهند، ولی نسبت فرار مالیاتی در کشورهای مختلف متناسب با توان محاسبه درآمد افراد توسط دولت و دستگاه‌های ذی‌ربط، متفاوت است. در ایران، به‌عنوان کشوری توسعه‌نیافته، فقط از کسب‌وکارها و درآمدهای شفاف، مالیات گرفته می‌شود. حتما راه‌هایی وجود دارد که نپرداختن مالیات را برای بخش عظیمی از اقتصاد ممکن می‌کند و دولت برای مقابله با آن، باید سازوکار جمع‌آوری اطلاعات و دریافت مالیات را روزآمد کند. در مبحث قاچاق کالا و ارز آثار مخربی که این امر بر تولید ملی دارد، انکارناپذیر است و یکی از پیش‌شرط‌های رسیدن به اقتصاد مقاومتی، رفع این معضل است. دلایل بروز قاچاق و مبالغ هنگفتی که هرساله این حوزه به اقتصاد کشور خسارت وارد می‌کند، بخشی به گستردگی مرزهای جغرافیایی و دشواری کنترل فیزیکی آن مربوط است که برای پوشش کامل نیاز است دولت هزینه‌های بیشتری را متقبل شود و بر تعداد مرزبانان بیفزاید.

بازار

بازار سکه در آرامش

طلاو سکه *	قیمت	تغییر
طرح جدید	۹۱۴۰۰۰	⇧
طرح قدیم	۹۱۴۰۰۰	⇧
نیم	۴۶۶۰۰۰	⇩
ربع	۲۵۶۰۰۰	⇩
گرمی	۱۷۷۰۰۰	⇩
گرم ۱۸ عیار	۹۳۶۰۰	⇩
اونس * (دلار)	۱۱۷۲	⇩

● **شرق:** بازار سکه آرام و کم‌حجم است. معامله‌گران دلیل آرامش بازار سکه را نزدیکی به ماه رمضان و انتظار عموم برای اعلام نتایج قطعی مذاکرات ایران با غرب عنوان می‌کنند. سکه بهار آزادی روز گذشته خود را با قیمت ۹۱۴ هزار تومان آغاز کرد و روز خود را هم با ۵۰۰ تومان افزایش قیمت به پایان رساند. مصطفی قدرتی، تحلیلگر بازار سکه، در گفت‌وگو با «شرق» می‌گوید: دامنه تغییرات قیمت سکه بهار آزادی نسبت به روز قبل آن زیاد نبوده است و بازار سکه آرام و بدون نوسان بود. وی همچنین قیمت نیم‌سکه بهار آزادی را ۴۶۶ هزار تومان، ربع‌سکه را ۲۵۶ هزار تومان و قیمت روز گذشته سکه یک گرمی را ۱۷۷هزار تومان عنوان کرد.

دلار در فاز آرام

ارز *	قیمت(تومان)	تغییر
دلار آمریکا	۳۳۱۰	⇧
یورو	۳۷۳۰	⇩
پوند	۵۰۸۰	⇧
درهم	۹۰۵	⇧

● **شرق:** دلار روز گذشته مثل بازار سکه روز آرامی را گذراند و بدون نوسانی خاص با قیمت سه‌هزارو ۳۱۳ تومان به معاملات خود پایان داد. بیشترین قیمت دلار روز گذشته سه‌هزارو ۳۱۶ تومان بود اما آخرین قیمت دلار بانکی روز قبل به سه‌هزارو ۳۱۰ تومان رسید. اونس هم بدون آنکه دامنه تغییراتش فزونی داشته باشد، روی نرخ هزارو ۱۷۲ دلار ایست کرده بود. مصطفی قدرتی معامله‌گر بازار ارز در گفت‌وگو با «شرق» می‌گوید: روند قیمتی دلار آمریکا روز گذشته مشابه روز قبل آن و حجم معاملات در بازار نیز بسیارکم بوده است. او همچنین قیمت روز گذشته پوند را چهارهزارو ۶۹۵ تومان، یورو سه‌هزارو ۶۹۵ تومان و درهم را ۹۰۵تومان عنوان کرد.

ادامه ریزش شاخص

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
کل	۶۲۹۵۲.۳	-۲۳۵
۳۰ شرکت بزرگ	۲۸۶۲.۶	-۱۲
آزاد شناور	۷۱۶۱۰	-۴۶۹.۹
شاخص قیمت	۲۶۳۳۸.۴۰	-۹۸.۴۰
شاخص کل (هم‌وزن)	۹۷۷۷.۱۰	-۸۶.۵۰
شاخص قیمت (هم‌وزن)	۸۶۶۲	-۷۶.۷۰

● **شرق:** شاخص کل با ۲۳۴ واحد افت به پایین‌تر از ۶۳ هزار واحد رسید. در هفته‌های اخیر، رکود در بازار با این حجم از معاملات پایین، وارد فاز جدیدی شده است. ۱۰ سهم اول، نزدیک به ۴۰ میلیارد تومان معاملات را به خود اختصاص داده بودند. کارشناسان بر این باورند که همچنان باید در انتظار افت شاخص و ارزش معاملات در بازار باشیم. مسافری‌راد، کارشناس بازار سرمایه، در گفت‌وگو با «شرق»، می‌گوید: حمایتی که در روزهای قبل از بازار انجام می‌شد، اتفاق نیفتاده است و ارزش بازار سرمایه به ۲۸۰ هزار میلیارد تومان رسیده؛ درواقع این امر نشان‌دهنده آن است که بازار وارد فاز کاهشی شده است. وی افزود: این نگرانی وجود دارد که همچنان کاهش را در شاخص و ارزش بازار شاهد باشیم و پیش‌بینی می‌شود، در صورت ادامه این وضعیت، این روند ریزشی برای شاخص همچنان متصور باشد. این تحلیلگر بورس درعین‌حال به اظهارات یکی از نمایندگان مجلس در مورد ریزش ۱۵ هزار واحدی شاخص اشاره کرد و اظهارات مجلسی‌ها را در افت شاخص بی‌تأثیر ندانست.

خبر

از یارانه انصراف بدهید لوازم کم‌مصرف بگیرید

● **تسنیم:** مدیرعامل سازمان بهره‌وری انرژی ایران گفت: به دولت پیشنهاد داده‌ایم کسانی که از گرفتن یارانه انصراف دهند به میزان مبلغ یارانه دریافتی در طول یک سال، لوازم خانگی با راندمان بالا و مصرف کم دریافت کنند. سجادی تصریح کرد: با دراختیارگذاشتن لوازم کم‌مصرف برقی مانند یخچال به افرادی که از یارانه انصراف می‌دهند، از سویی صنعت تولید این لوازم رونق می‌گیرد و از سوی دیگر افرادی که از گرفتن یارانه انصراف داده‌اند، منتفع خواهند شد. این مقام مسئول با بیان اینکه تمامی محصولات وارداتی در مبادی ورودی کنترل خواهند شد، گفت: به‌جز کالاهایی که به‌صورت قاچاق وارد کشور می‌شوند، تمامی کالاها باید دارای برچسب رتبه انرژی باشند و به‌شدت نیز تحت‌کنترل قرار گیرند.